

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE

08.06.2006. godina
Beograd

Rev. II 767/06

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac, mr Ljubice Jeremić i Biljane Dragojević, članova veća, u parnici tužioca AA koga zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tužene "BB", radi poništaja rešenja o otkazu ugovora o radu, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Užicu Gž.I br. 22/06 od 16.2.2006. godine, u sednici održanoj 8.6.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

I ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužene izjavljena protiv presude Okružnog suda u Užicu Gž.I br. 22/06 od 16.2.2006. godine.

II ODBIJA SE kao neosnovan zahtev tužioca za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Požegi P.br. 1891/04 od 7.11.2005. godine, izrekom pod I usvojen je tužbeni zahtev tužioca i poništeno je rešenje direktora 01-363 od 10.12.2004. godine i rešenje direktora 01-363 od 13.12.2004. godine i tuženi obavezan da tužioca vrati na rad na poslove "samostalni referent platni promet - poslovi sa privredom" šifra radnog mesta 2835 u Ekspozituri VV na kojima je radio do nezakonitog prestanka u roku od 8 dana od dana prijema presude, pod pretnjom prinudnog izvršenja. Izrekom II odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.

Presudom Okružnog suda u Užicu Gž.I br. 22/06 od 16.2.2006. godine odbijena je kao neosnovana žalba tužene i potvrđena je presuda Opštinskog suda u Požegi P.1891/04 od 7.11.2005. godine.

Protiv pravnosnažne presude Okružnog suda u Užicu u zakonskom roku izjavio je reviziju tuženi zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Tužilac je dao odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl. 399. ZPP, Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 361. st. 2. tač. 9. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti. Nema ni bitne povrede odredaba parničnog postupka iz stava 2. tačke 12. istog člana na koju revizija neosnovano ukazuje budući da je prvostepena presuda jasna i određena, sadrži ubedljive razloge, a činjenično stanje nije u suprotnosti sa izvedenim dokazima, pa nema nedostataka zbog kojih se ne bi mogla ispitati, a drugostepeni sud je u obrazloženju presude ocenio sve žalbene navode od značaja i naveo razloge koje je uzeo u obzir po službenoj dužnosti.

Neosnovano se revizijom ističe i pogrešna primena materijalnog prava.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je bio zaposlen kod tužene "BB", Ekspozitura VV na neodređeno vreme sa IV stepenom stručne sprema gde je obavljao poslove "samostalni referent platnog prometa - poslovi sa privredom". Utvrđeno je i to da je tužilac, iako je bio narušenog zdravstvenog stanja, poslove obavljao dobro, kvalitetno zbog čega je i nagrađivan sa 20% od svoje zarade, što je najveća nagrada za zaposlene kod tuženog.

U 2004. godini tuženi je sproveo postupak utvrđivanja viška zaposlenih do 10%. Upravni odbor banke je dana 26.11.2004. godine doneo odluku o realizaciji i aktivnostima uvođenja tehnoloških, organizacionih i ekonomskih promena u skladu sa programom restrukturiranja "BB", u postupku rešavanja viška zaposlenih u "BB" u 2004. godini do 10% od ukupnog broja zaposlenih u "BB", na osnovu koje je generalni direktor banke 26.11.2004. godine doneo odluku o utvrđivanju i načinu rešavanja viška zaposlenih u "BB" u 2004. godini do 10% od ukupnog broja zaposlenih. I tužilac, bez da neposredno pretpostavljeni, da predlog, stavljen je na listu viška zaposlenih, sa razloga što je u to vreme od svog ordinirajućeg lekara upućen na invalidsku komisiju radi ocene radne sposobnosti, što je tuženom bilo poznato. Međutim, tužilac očekivanu invalidsku penziju nije dobio.

Rešenjem tuženog br. 01-363 od 10.12.2004. godine, u tvrđeno je da je prestala potreba za radom tužioca AA sa IV stepenom stručne sprema, naziv zanimanja ekonomski tehničar u radnom odnosu na neodređeno vreme, raspoređenom na poslove samostalni referent, šifra radnog mesta 2835 u VV. Utvrđeno je da se tužiocu ima

obezbediti i isplati otpremnina u iznosu od 400.234,00 dinara utvrđena pojedinačnim kolektivnim ugovorom \("BB" i odlukom generalnog direktora o utvrđivanju i načinu rešavanja viška zaposlenih u \("BB" u 2004. godini do 10% od ukupnog broja zaposlenih u banci. Određeno je da je ovo rešenje konačno danom dostavljanja. U vezi sa tim, tuženi je pod br.01-363 dana 13.12.2004. godine doneo rešenje o otkazu ugovora o radu tužiocu sa navršenih 18 godina radnog staža i 43 godine života, koji je zaključen dana 29.8.2003. godine pod brojem 1-2871/4959-1 sa danom 30.12.2004. godine kada tužiocu prestaje radni odnos kod tuženog kao poslodavca.

Isto tako je utvrđeno da tužiočevo radno mesto šifra 2835 nije ukinuto, da obim poslova sa tog radnog mesta nije smanjen, naprotiv, on je povećan i da te poslove obavljaju drugi zaposleni uz povećan napor. Isto tako je utvrđeno da kada tužilac nije ostvario pravo na invalidsku penziju tuženi je preduzeo aktivnosti i obratio se generalnom direktoru sa predlogom da se tužilac primi u radni odnos na iste poslove zbog potrebe obavljanja poslova. Međutim, generalni direktor taj predlog nije odobrio.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su nižestepeni sudovi primenili materijalno pravo kada su usvojili tužbeni zahtev tužioca za poništaj rešenja kojim je utvrđeno da je prestala potreba za njegovim radom kao i za poništaj rešenja kojim mu je otkazan ugovor o radu, i tuženi obavezan da tužiocu vrati na rad na poslove "samostalni referent platni promet - poslovi sa privredom", šifra radnog mesta 2835 u Ekspozituri Požega.

Naime, odredbom čl. 101. Zakona o radu propisani su uslovi pod kojima se zaposlenom može otkazati ugovor o radu, a u tački 8. i u slučaju ako usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena prestane potreba za obavljanjem određenih poslova. Otkaz ugovora o radu u navedenom smislu, poslodavac, koji ima u radnom odnosu na neodređeno vreme više od 50 zaposlenih, može dati zaposlenom samo ako ne može da mu obezbedi obavljanje drugih poslova, odnosno da ga osposobi za rad na drugim poslovima.

Poslodavac koji ima u radnom odnosu na neodređeno vreme više od 50 zaposlenih, a namerava da otkáže ugovor o radu za više od 10% od ukupnog broja zaposlenih u toku kalendarske godine zbog tehnoloških, ekonomskih i organizacionih promena, dužan je, u smislu čl. 114. ovog Zakona da donese program rešavanja viška zaposlenih. Program sadrži podatke o zaposlenima koji predstavljaju višak, poslove koje obavljaju, kvalifikacionu strukturu, godine starosti, mere kojima se ostvaruju uslovi za njihovo zapošljavanje i rok u kome će dati otkaz, a donosi ga poslodavac u saradnji sa organizacijom nadležnom za poslove zapošljavanja, a treba da pribavi i uzme u obzir mišljenje i predlog sindikata (član 115.). U slučaju otkaza ugovora o radu u smislu čl. 101. st. 1. tač. 8. Zakona o radu, poslodavac je dužan da zaposlenom isplati otpremninu u visini utvrđenoj opštim aktom ili ugovorom o radu saglasno čl. 117. ovog Zakona, a zaposleni kome poslodavac posle isplate ove otpremnine otkáže ugovor o radu zbog prestanka potrebe za njegovim radom ostvaruje pravo na novčanu naknadu i druga prava iz čl. 119. ovog Zakona.

Kako Zakon o radu ne sadrži kriterije za određivanje zaposlenih koji će postati tehnološki višak, to su nižestepeni sudovi bili ovlašćeni da cene da li su razlozi za otkaz po ovom osnovu bili opravdani i da li je tuženi otkazao tužiocu ugovor o radu na zakonom propisani način.

Kod utvrđenog činjeničnog stanja da tužiočevo radno mesto šifra 2835/1 nije ukinuto, da obim poslova tog radnog mesta nije smanjen, već povećan i da te poslove obavljaju drugi zaposleni uz povećane napore, pravilno su nižestepeni sudovi primenili materijalno pravo kada su utvrdili da rešenje direktora tužene Filijale \("BB" br. 01-363 od 10.12.2004. godine kojim je utvrđen prestanak potrebe za radom tužioca i rešenje br. 01-363 od 13.12.2004. godine kojim je tužiocu otkazan ugovor o radu br. 1-2871/4959-1 od 29.8.2003. godine zbog prestanka potrebe za obavljanjem poslova radnog mesta 2835 u Ekspozituru VV, usled tehnoloških, ekonomskih i organizacionih promena nezakonito, jer nisu postojali opravdani razlozi za donošenje istog, obzirom da nije prestala potreba za obavljanje poslova tog radnog mesta (šifra 2835) na kojem je tužilac u vreme donošenja bio raspoređen i u vezi s tim pravilno je usvojen zahtev tužioca da se tuženi obaveže da ga vrati na rad na poslove na kojima je radio do nezakonitog prestanka.

Navodima revizije da je radno mesto šifra 2835 prestalo da postoji u suštini je pobijanje utvrđenog činjeničnog stanja, koje se prema izričitoj odredbi čl. 398. st. 2. ZPP revizija ne može izjaviti.

Sa ovih razloga, Vrhovni sud je, primenom čl. 405. st. 1. ZPP odlučio kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd